

Höjd beloppsgräns vid avdrag för resor till och från arbetet

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	4
3	Gällande rätt.....	5
4	Höjd beloppsgräns vid avdrag för vissa typer av resor	5
5	Konsekvensanalys.....	6
5.1	Offentligfinansiella effekter	6
5.2	Effekter för enskilda.....	7
5.3	Effekter för inkomstfördelningen och jämställdheten mellan kvinnor och män	8
5.4	Effekter för sysselsättning	10
5.5	Effekter för miljön.....	10
5.6	Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna.....	11
5.7	Övriga effekter och bedömningar.....	11
6	Författningskommentar.....	12

1 Sammanfattning

I promemorian föreslås att beloppsgränsen över vilken utgifter får dras av för arbetsresor, resor till och från utbildningsplatsen samt inställelseresor höjs från 11 000 till 13 000 kronor.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2025.

Förslaget aviserades i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor, avsnitt 12.7).

2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

2 §²

Utgifter som avses i följande paragrafer ska dras av utan någon beloppsmässig begränsning, nämligen utgifter

- vid tjänsteresor enligt 5–17 §§,
- vid tillfälligt arbete på annan ort eller vid dubbel bosättning enligt 18–22 och 31 §§,
- för hemresor enligt 24 och 31 §§,
- för egenavgifter enligt 36 §,
- för arbetsgivaravgifter enligt 36 a §, och
- i hobbyverksamhet enligt 37 §.

Första stycket gäller också i fråga om utgifter för resor i tjänsten som företas med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil.

Utgifter för inställelseresor enligt 25 § och för resor mellan bostaden och arbets- och utbildningsplatsen enligt 26–31 §§ ska dras av bara till den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 11 000 kronor. Övriga utgifter ska dras av bara till den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 5 000 kronor.

Utgifter för inställelseresor enligt 25 § och för resor mellan bostaden och arbets- och utbildningsplatsen enligt 26–31 §§ ska dras av bara till den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 13 000 kronor. Övriga utgifter ska dras av bara till den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 5 000 kronor.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2025.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2016:1055.

3 Gällande rätt

Av 12 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, framgår att utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster ska dras av som kostnad om inte något annat anges. I 9 kap. 2 § IL anges att den skattskyldiges levnadskostnader och liknande utgifter inte får dras av.

Bestämmelser om avdragsrätt för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen (arbetsresor) finns i 12 kap. 2 och 26–30 §§ och 16 kap. 28 § IL. Skäliga utgifter för arbetsresor ska som huvudregel dras av, om arbetsplatsen ligger på ett sådant avstånd från den skattskyldiges bostad att något transportmedel behöver användas. Utgifter för arbetsresor med egen bil får dock normalt sett endast dras av om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst fem kilometer och det klart framgår att den skattskyldige genom att använda egen bil i stället för allmänna transportmedel regelmässigt gör en tidsvinst på sammanlagt minst två timmar. Avdrag för resor med egen bil medges med ett schablonbelopp på 2 kronor och 50 öre per kilometer.

Samma avdragsregler som för arbetsresor gäller för utgifter för resor som görs mellan bostaden och platsen för utbildning eller annan åtgärd i samband med sådan skattefri förmån vid omstrukturering, personalavveckling eller liknande som är av betydelse för att den skattskyldige ska kunna fortsätta att förvärvsarbeta (12 kap. 31 § IL).

Utgifter för särskilda resor i samband med att den skattskyldige påbörjar eller avslutar en tjänst (inställelseresor) ska dras av om resorna företagits mellan två platser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Avdraget ska beräknas efter utgiften för det billigaste färdssättet. Skäliga utgifter för flygresor och utgifter för tågresa ska dock dras av (12 kap. 24 och 25 §§ IL).

Avdragsrätten för arbetsresor, resor till och från utbildningsplatsen samt inställelseresor begränsas på sådant sätt att avdrag bara får göras till den del som kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 11 000 kronor (12 kap. 2 § tredje stycket IL).

4 Höjd beloppsgräns vid avdrag för vissa typer av resor

Promemorians förslag: Beloppsgränsen över vilken utgifter får dras av för arbetsresor, resor till och från utbildningsplatsen samt inställelseresor höjs från 11 000 till 13 000 kronor.

Lagändringen träder i kraft den 1 januari 2026 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2025.

Skälen för promemorians förslag: Som framgår av avsnitt 3 är rätten till avdrag för utgifter för arbetsresor, resor till och från utbildningsplatsen

samt inställelseresor begränsad på så sätt att avdrag endast får göras till den del utgifterna sammanlagt överstiger 11 000 kronor. Motivet för beloppsgränsen är att utgifter för denna typ av resor i inte obetydlig grad kan hänföras till privata levnadskostnader, vilka inte får dras av vid beskattningen (prop. 1991/92:150 bilaga I:5, s. 21 f.). Beloppsgränsen innebär dessutom stora förenklings- och administrativa vinster.

Nivån på beloppsgränsen är inte indexerad, vilket betyder att den med jämna mellanrum behöver justeras för att inte urholkas. Beloppsgränsen höjdes senast den 1 januari 2017 (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.5). Någon justering har alltså inte gjorts på ett antal år samtidigt som de schablonbelopp som får dras av för kostnader för arbetsresor med egen bil eller förmånsbil har höjts och kostnaderna för resor med allmänna färdmedel har ökat. Beloppsgränsen bör mot denna bakgrund höjas från 11 000 till 13 000 kronor.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2025.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring i 12 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229).

5 Konsekvensanalys

Redogörelsen för förslagets effekter görs i den omfattning som bedöms lämpligt och med beaktande av förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

5.1 Offentligfinansiella effekter

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att analysera andra konsekvenser än de offentligfinansiella effekterna, kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

De offentligfinansiella effekterna av förslaget har beräknats baserat på uppgifter i Statistiska centralbyråns mikrosimuleringsmodell FASIT. Beräkningarna av effekterna av förslaget 2026 bygger på en framskrivning av de avdrag för arbetsresor som gjordes för beskattningsåret 2023, då det vid framtagandet av promemorian var det sista året med fastställda beskattningsuppgifter i FASIT.

Förslaget att höja beloppsgränsen över vilken utgifter får dras av för arbetsresor, resor till och från utbildningsplatsen samt inställelseresor från 11 000 till 13 000 kronor beräknas leda till ökade skatteintäkter, då det

leder till en ökning av den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Höjningen av beloppsgränsen beräknas öka skatteintäkterna med ca 0,57 miljarder kronor per år fr.o.m. 2026 (se tabell 5.1).

Förslaget beräknas innebära att de kommunala skatteintäkterna ökar med ca 0,58 miljarder kronor. De statliga skatteintäkterna beräknas minska med ca 0,01 miljarder kronor, till följd av att framför allt skattereduktioner för arbetsinkomst ökar mer än intäkterna av den statliga inkomstskatten och egenavgifterna.

Till följd av de ökade kommunala skatteintäkterna av höjningen av beloppsgränsen beräknades i Budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1, utgiftsområde 25, avsnitt 2.8) anslaget för kommunal-ekonomisk utjämning minska med 0,58 miljarder kronor fr.o.m. 2026. Av detta belopp beräknades ca 0,37 miljarder kronor avse kommunerna och ca 0,21 miljarder kronor regionerna.

Regeringen redogör årligen för de s.k. skatteutgifter som råder till följd av särregleringar i skattesystemet, senast i regeringens skrivelse 2024/25:98. Förslaget om höjd beloppsgräns innebär att skatteutgiften för avdrag för arbets- och inställelseresor (skatteutgift A11 i skrivelsen) samt avdrag för resor till och från arbetet i näringsverksamhet (skatteutgift B5) minskar i omfattning fr.o.m. 2026.

Tabell 5.1 Offentligfinansiella effekter av förslaget om höjd beloppsgräns vid resor till och från arbetet, 2026–2028

Miljarder kronor, fasta priser och volymer

Bruttoeffekt 2026	Nettoeffekt 2026	Nettoeffekt 2027	Nettoeffekt 2028	Varaktig effekt
0,57	0,57	0,57	0,57	0,57

Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

5.2 Effekter för enskilda

Beskattningsåret 2023 gjorde ca 896 000 skattskyldiga avdrag för resor till och från arbetet i inkomstslaget tjänst, enligt uppgifter i Statistiska centralbyråns inkomst- och taxeringsregister. Det genomsnittliga avdragsbeloppet, över gällande beloppsgräns, var ca 22 200 kronor. Antalet enskilda som gör avdrag för resor till och från arbetet i inkomstslaget näringsverksamhet uppskattas, med motsvarande antaganden som i Reseavdragskommitténs betänkande Skattelättnad för arbetsresor (SOU 2019:36), därutöver vara ca 14 000 personer.

En höjning av beloppsgränsen innebär att skattelättnaden för resor till och från arbetet minskar för dem som skulle fått avdrag för arbetsresor vid oförändrad beloppsgräns. Den ökade inkomstskatten per år blir högst 2 000 kronor multiplicerat med den enskildes aktuella marginalskatt. Vid genomsnittlig marginalskatt på inkomst av tjänst, ca 36,20 procent enligt Finansdepartementets beräkningskonventioner för 2025, uppgår den ökade skatten därmed som högst till ca 725 kronor per år. Förslaget innebär också att antalet skattskyldiga som når upp till beloppsgränsen och därmed kan ges avdrag minskar något.

För skattskyldiga som gör avdrag för arbetsresor i inkomstslaget näringsverksamhet tillkommer utöver inkomstskatt en effekt på egenavgifterna eftersom avdrag för arbetsresor skattemässigt behandlas som en kostnad i näringsverksamheten. Ett minskat avdragsbelopp ökar därmed det skattepliktiga resultatet i verksamheten som utgör underlag för egenavgifter. Att det skattepliktiga resultatet ökar innebär också att underlaget för pensions- och sjukpenninggrundande inkomst också kan öka av förslaget. Den genomsnittliga marginals-katten på aktiv näringsverksamhet inklusive egenavgifter beräknas uppgå till ca 46,50 procent.³ Ökningen av inkomstskatt och egenavgifter till följd av minskade avdrag uppgår vid denna genomsnittliga marginals-katt till som högst 930 kronor per år.

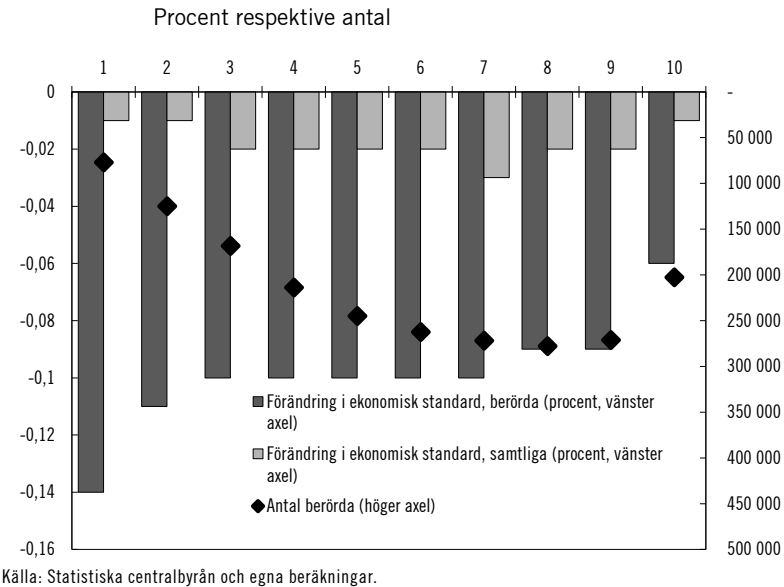
Storleken på den enskildes avdrag för arbetsresor påverkar också underlaget för beräkning av bostadsbidrag. Den föreslagna höjningen av beloppsgränsen innebär att bostadsbidraget kan minska med upp till 400 kronor per år. Även det belopp som enskilda är betalningsskyldiga för avseende utgivet underhållsstöd kan öka till följd av förslaget.

5.3 Effekter för inkomstfördelningen och jämställdheten mellan kvinnor och män

En höjning av beloppsgränsen från 11 000 till 13 000 kronor beräknas påverka samtliga inkomstgrupper negativt vad gäller ekonomisk standard. Den genomsnittliga effekten för dem som berörs av förslaget innebär en minskning av ekonomisk standard med ca 0,1 procent. Effekten för berörda är procentuellt sett något mer negativ i inkomstgrupper med lägre ekonomisk standard. Antalet berörda är dock betydligt högre i inkomstgrupper med högre ekonomisk standard (se figur 5.1). Den genomsnittliga minskningen av ekonomisk standard beräknas därför vara större, sett till samtliga, i inkomstgrupper med högre ekonomisk standard, med undantag för inkomstgruppen med högst inkomstnivå.

³ Enligt Finansdepartementets beräkningskonventioner för 2025 beräknas den genomsnittliga marginals-katten på aktiv näringsverksamhet uppgå till 31,02 procent. Egenavgifterna uppgår till 28,97 procent. Egenavgifterna får dock dras av vid beräkningen av skattepliktig inkomst av näringsverksamhet. Med hänsyn till detta beräknas den genomsnittliga marginals-katten inklusive egenavgifter för aktiv näringsverksamhet uppgå till ca 46,50 procent $(31,02+28,97)/1,2897$.

Figur 5.1 Förändrad ekonomisk standard för berörda respektive samtliga samt antal berörda i olika inkomstgrupper

Färre kvinnor än män gör avdrag för resor till och från arbetet. Beskattningsåret 2023 gjorde ca 386 000 kvinnor och ca 500 000 män avdrag för resor till och från arbetet. Kvinnor gör också avdrag med i genomsnitt lägre belopp, ca 19 700 kronor jämfört med mäns genomsnittliga avdrag på 24 100 kronor.

Att fler män gör avdrag för arbetsresor innebär att fler män än kvinnor berörs av förslaget (se figur 5.2). Förslaget bedöms emellertid endast påverka den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män marginellt, då de ekonomiska effekterna av förslaget är begränsade. I genomsnitt beräknas mäns disponibla inkomst minska i ungefär samma utsträckning som kvinnors.

Figur 5.2 Förändring av individuell disponibel inkomst för berörda respektive samtliga samt antal berörda kvinnor och män
Procent respektive antal

5.4 Effekter för sysselsättning

Enligt ekonomisk teori kan avdrag för arbetsresor påverka individens arbetsutbud och matchningen mellan arbetsgivare och arbetssökande på arbetsmarknaden, vilket i sin tur kan ha implikationer för sysselsättning och arbetslöshet. Avdraget för arbetsresor medför lägre kostnader för arbetsresor och därmed ett ökat ekonomiskt utbyte av arbete på längre avstånd från bostaden. Avdraget kan således påverka den geografiska rörligheten i arbetskraften. Den föreslagna höjningen av beloppsgränsen medför att skattelättnaden för arbetsresor minskar om de avdragsgilla utgifterna för arbetsresor överstiger den nuvarande beloppsgränsen. Den föreslagna höjningen av beloppsgränsen innebär dock en begränsad effekt, i genomsnitt drygt 0,1 procent av den disponibla inkomsten för berörda, och bedöms därför endast få marginella effekter på den geografiska rörligheten och sysselsättningen.

5.5 Effekter för miljön

De flesta som gör avdrag för arbetsresor bedöms göra avdrag för bilresor (enligt uppgifter från Skatteverkets promemoria *Avdrag för resor till och från arbetet – En uppföljning av skattefölskontrollen*, 2019). Förslaget om höjd beloppsgräns innebär därmed framför allt en minskad skattelättnad för arbetsresor med bil. En ökad andel av dem som reser med kollektivtrafik skulle dock med en oförändrad beloppsgräns kunna göra avdrag. Eftersom den föreslagna höjningen av beloppsgränsen gäller både för resor med kollektivtrafik och med bil ger den inte någon tydlig

förändring i relativpriset mellan färdstätt. Priset på periodbiljetter i kollektivtrafiken är dock i dagsläget i många regioner på en sådan nivå att utgiften för arbetsresorna ligger under den nuvarande beloppsgränsen. Förslaget om höjd beloppsgräns för avdrag kan i dessa fall innebära ett ökat relativpris för arbetsresor med bil. Den höjda beloppsgränsen kan därmed ge incitament att hålla ned kostnaderna för arbetsresor, exempelvis genom byte till billigare färdstätt, byte av arbetsplats eller bostad eller genom ett minskat antal arbetsresor. Förslagets effekt på utsläppen från vägtrafiken bedöms dock bli marginell.

5.6 Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Skatteverket kommer att behöva uppdatera informationsmaterial och göra justeringar i e-tjänster med anledning av förslaget. Förändringarna ingår i den anpassning som årligen görs på grund av ny eller förändrad lagstiftning, och eventuella tillkommande kostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms i övrigt inte medföra några ökade kostnader eller ökad arbetsbörda för Skatteverket eftersom förslaget innebär att antalet skattskyldiga som kan göra avdrag för utgifter för arbetsresor, resor till och från utbildningsplatsen samt inställelseresor minskar något.

Frågor som rör avdrag för kostnader vid denna typ av resor kan bli föremål för domstolsprövning. Förslagen i denna promemoria bedöms emellertid inte få några effekter för de allmänna förvaltningsdomstolarna med hänsyn till att det rör sig om justerade avdragsnivåer.

5.7 Övriga effekter och bedömningar

Några särskilda informationsinsatser, utöver Skatteverkets information till skattskyldiga, bedöms inte krävas.

Förslaget bedöms inte medföra några konsekvenser för företagen. Förordningen om konsekvensutredningar ställer krav på att konsekvensanalysen ska redogöra för bl.a. hur och när konsekvenserna av förslagen kan utvärderas. En plan för utvärdering bör stå i proportion till förslagets omfattning och effekter. Förslagets ekonomiska konsekvenser bedöms inte vara av sådan omfattning att en större utvärdering är nödvändig. Efter ikraftträdandet kan förslaget följas upp av Regeringskansliet.

6 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

12 kap.

2 § Utgifter som avses i följande paragrafer ska dras av utan någon beloppsmässig begränsning, nämligen utgifter

- vid tjänsteresor enligt 5–17 §§,
- vid tillfälligt arbete på annan ort eller vid dubbel bosättning enligt 18–22 och 31 §§,
- för hemresor enligt 24 och 31 §§,
- för egenavgifter enligt 36 §,
- för arbetsgivaravgifter enligt 36 a §, och
- i hobbyverksamhet enligt 37 §.

Första stycket gäller också i fråga om utgifter för resor i tjänsten som företas med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil.

Utgifter för inställelseresor enligt 25 § och för resor mellan bostaden och arbets- och utbildningsplatsen enligt 26–31 §§ ska dras av bara till den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 13 000 kronor. Övriga utgifter ska dras av bara till den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger 5 000 kronor.

I paragrafen finns bestämmelser om beloppsgränser för avdrag för olika utgifter.

Ändringen i *tredje stycket* innebär en höjning av beloppsgränsen över vilken utgifter får dras av för arbetsresor, resor till och från utbildningsplatsen samt inställelseresor.

Övervägandena finns i avsnitt 4.